

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

LUSA

Lusa se nalepila na Tokla, jak nejtěsněji mohla. Bylo tu tolik medvědů; mohutní dospělí medvědi přecházeli z místa na místo, dospělé medvědice dohlížely na svá mláďata, starší medvědi si vybírali z kožichů blechy a mladí medvědi se spolu prali.

Zatímco procházeli kolem nich, zachytila útržky jejich rozhovorů a drobné střípky jejich vyprávění.

„Tam, kde jsme žili, řeka úplně vyschla,“ svěřila se utrápená medvědice a dívala se přitom na svoje dvě mláďata. „Ani si nevzpomínám, kdy jsme naposledy měli lososa.“

„Ani já ne,“ přitakal starý medvěd. „V mém teritoriu sice řeka stále teče, ale ryby z ní už dávno odplavaly pryč.“

„Já jen doufám, že tu bude nějaká potrava,“ povzdechla si máma medvědice. Pošťouchla mláďata čenichem vpřed směrem k jezeru.

Hned za nimi stál další medvěd a v očích mu plály obavy.

„Odkud pocházím?“ zopakoval po mladší medvědici otázku. „Ehm... z druhé strany hor. V mém teritoriu už toho moc nezbylo. Žije tam až moc plochých tváří.“

To mají všichni medvědi nedostatek potravy? pomyslela si Lusa.

O něco dál přilákala Lusinú pozornost další samice, byla slabá, stářím prošedivělá a k dvěma malým mláďatům před sebou strkala klacek. „A teď si představte, že je to losos. Co uděláte?“

„Tohle!“ zaječelo jedno z nich a skočilo po klacku.

Ale stará medvědice do klacku rychle šťouchla, takže když bylo mládě ve vzduchu, klacek pod ním proklouzl, a mládě pak tlapkami dopadlo na holou zem.

„Hej, to není fér!“ postěžoval si.

„Nech mě to taky zkusit,“ žadonila jeho sestra. „Myslím, že ho chytím.“

Stará medvědice znovu popadla klacek a přistrčila ho k malé medvědici. Mládě po něm skočilo a Lusa nevěřícně zakroutila hlavou, protože čekala, že dopadne naprázdno a tu rádoby kořist neuloví. Ale stará medvědice posunula klacek tak, že mládě přistálo přesně na něm. Když ho pak svými drápy celý objala, vítězně přitom zapištěla. „Viděls, veverčí mozečku?“ dobírala si bratra.

„Výborně,“ pochválila ji stará medvědice. „Pamatuj, že losos nebude jen tak ležet a čekat, až ho chytneš. Musíš skočit tam, kam má namířeno.“

„Můžeme to teď zkusit doopravdy?“ zeptal se malý medvídek. „Prosím?“

„Brzy, ale nejdřív -“

„Hej, ty!“ zakřičel kdosi drsným hlasem.

Prěkvapená Lusa se podívala nahoru a viděla, jak přímo před ní stojí polodospělý grizzly a z očí mu srší nepřátelství.

„Ano, ty, baribalko,“ pokračoval dál. „Co tady pohledáváš? Tohle je naše místo.“

„P-promiň,“ zakoktala se Lusa. „Jsem tu s kamarády.“ Úzkostlivě se kolem sebe podívala, ale Tokla ani Ujuraka nemohla mezi tou horou chlupatých hnědých těl nikde najít. Snažila se zachovat chladnou hlavu.

„Tady žádný *kamarády* nenajdeš.“ Vmísil se do toho další hlas, patřil mladému medvědovi, dokonce většímu než byl ten první, kterému se táhla od ucha až k čenichu čerstvě zhojená jizva. Strčil do Lusy a skoro ji srazil na zem. „Ty máš támhle.“ Pohodil hlavou směrem ke stromům u hladiny. „Takže odsud vypadni.“

„A hned.“ První grizzly po ní výhrůžně natáhl tlapu. „Sem nepatříš.“

Lusa se podívala ke stromům. Toklo s Ujurakem jí neřekli ani slovo o tom, že jdou do lesa. A vůbec, jak tenhle hnědý medvěd může vědět, kdo jsou její kamarádi?“

„No dobře, půjdu a najdu –“ začala, ale celá zmatená se zastavila, protože se z houfu medvědů právě vynořil Toklo.

„Pojď, Luso,“ řekl klidně a k těm dvěma medvědům utrousil: „Nechte ji na pokoji. Je tu se mnou.“

Oba grizzlyové si pro sebe cosi zabručeli, a i když se na Lusu stále dívali nepřátelským pohledem, už jí nic neřekli. Šla za Toklem ke břehu jezera.

„Říkal jsem ti, ať se u mě držíš co nejlíže,“ zavrčel Toklo, ale zněl víc ustrašeně než našťvaně.

„Promiň. Prohlížela jsem si mláďata.“

Lusa se nevzdalovala od Tokla, dokud nedorazili ke břehu. Zahlédla tam Ujuraka, jak se baví se starým bezzubým medvědem s bílými fousy.

„Obřad se bude konat během zítřejšího východu slunce,“ říkal zrovna Ujurakovi starý medvěd, „na začátku Nejdelsího dne.“

„Co je to ten nejdelší den?“ zeptal se ho Ujurak.

„Ty to nevíš? To jsi nikdy neslyšel o Nejdelsím dnu?“

„Ne,“ odpověděl Ujurak.

Starý medvěd nevěřicně zafuněl. „Za mých mladých časů učily mámy svoje mláďata starým dobrým zvykům,“ zavrčel. „Ale dnešní mláďata –“

„Prosím, povězte mi to,“ škemral Ujurak.

Starý medvěd se zadní tlapou poškrábal po chundelaté srsti na rameni. „Všiml sis vůbec, že se dny prodlužují, ty jedno kuře?“ Zvedl čenich a větril v lehkém vánku. Lusa si uvědomila, že má šedivé pohaslé oči. „Slunce se s hnědými medvědy vždycky přátelilo. Jakmile skončí temné hladové období, kdy země spí dlouhým spánkem, dodá slunce potravu do vody, pod hlínu, do stromů - zkrátka potravu pro hnědé medvědy. V Nejdelsí den pak slunce porazí tmu nadobro a my medvědi se sejdeme, abychom poděkovali duchům.“

Svěsil čumák a šilhavě se podíval na Ujuraka. „Jenže teď slunce přestalo potravu medvědům dodávat. Duchové jsou nespokojení.“

„Ten má ale na mozku švábů,“ zašeptal Luse Toklo.

„Hej, podívej se tam na tu *baribalku!*“

Lusa se otočila a spatřila grizzlí mládě, které k ní dlouhými skoky přihopsalo. Bylo mladší než ona, ale také mnohem větší. „Zmiz odsud!“ zavrčelo na ni. „Tohle je teritorium hnědých medvědů.“

Lusa se raději přiblížila k Toklovi, jelikož se za mládětem vynořila jeho medvědí máma. *Roztrhá mě na cucky!* pomyslela si.

Místo toho však máma mláděti lupla jednu za ucho. „Jdi pryč,“ zafuněla. „Vypadá snad to medvídě, že by nám mohlo ublížit?“

Malá medvědice vrhla na Lusu nepřátelský pohled a pak odhopsala za mámou pryč.

Lusa ucítila, jak ji kdosi štouchl čumákem do boku. Starý medvěd se přisunul tváří k té Lusině a svýma pohaslýma očima na ni zamžoural. „Baribalka? Neměla bys tu být, měla bys jít za svým vlastním druhem.“

Lusa na něj udiveně zírala. „Tady jsou i baribalové?“ zapištěla. „A kde?“

Starý medvěd otočil hlavu a čenichem ukázal podél pobřeží, na místo, kde se až dolů ke kraji jezera táhly samé stromy. „Kde jinde by měli být, ty píske?“ Zakroutil nevěřičně hlavou a pak se pomalu odplahočil podél břehu pryč.

Lusa zírala na to tmavé stromořadí s úžasem. „Tak tam jsou baribalové,“ vydechla.

„Měla bys je najít,“ řekl Ujurak. „Jestli tu zůstaneš, dřív nebo později se něco semele.“

„Ale co naše společné putování?“ zeptal se Toklo.

„Moje tlapky nás sem jistě zavedly z nějakého důvodu. Chci si počkat na Nejdelší den a chci zjistit, co to vlastně je.“

Lusa se podívala na své dva grizzlí kamarády. „Uvidíme se ještě někdy?“

„Jestli na sebe nepřestaneme myslet, tak se určitě znovu potkáme,“ odpověděl jí Ujurak.

Toklo spiklenecky šťouchl Lusu čenicem do ramene. „Ničeho se neboj. Jeho se jen tak nezbavíme,“ řekl a oči mu pobaveně zajiskřily.

Lusa si s Toklem a Ujurakem vyměnila pohled plný vzrušení. Pocítila k oběma dvěma vřelou náklonnost. Nechtěla je sice opustit, ale její touha spatřit další baribaly byla příliš silná.

„Sbohem,“ rozloučila se s nimi a rychle se čenicem dotkla těch jejich.

„Ať tě provázejí duchové,“ popřál jí Ujurak.

Když se pak Lusa otočila a kráčela pryč, připadalo jí, jako by měla místo tlapek těžké kameny. Uvědomila si, jak moc se na Ujurakovi, a dokonce i na jízlivém Toklovi stala závislou a jak moc jí budou chybět. *Zase se ale uvidíme*, slíbila sama sobě.